

(Platno in prejo beliti) je nar boljši čas, kadar drevje cvetē.

Zdej je brezje za mētle nar boljši, dokler še zelenja ne požēne, tedaj se z metlami zdej preskerbi.

Mavrohi (smerčki) po prvem dežji za snegam rastejo, daj jih naberati. —

Mila prošnja.

Povedale ste, ljube Novice, v 13. listu tega lēta, de se boste prihodnjic tudi z nami vselej kaj hasniga pomenile, zatorej vas prosimo, dopustite, de se tudi mi rokodelci in kmetje kaj z vami pomenimo. Oznaujete nam boljši čase, kdo jih bolj želi kakor mi? in se tudi iz serca z vami veselimo. Razložile ste tudi, de zdej vsak svobodno piše, kar zoper zdajne postave ne bo, in občinsko korist v sebi ima, zatorej vas prosimo, tudi naše želje razglasiti, kēr mislimo, de nismo nič zabredli. Oznauile ste tudi gerdo obnašanje nekterih razvujzanih kmetov, in se zastran tega močno čudite. — Res je, gerdo je to od sicer pobožnih Krajncov slišati; ali vender rečemo: ne bi se ve toliko čudile, ako bi na tanjko vedile, kako se po kmetih godi, kako se z nami dela, pometa, mlati in klati. Časi do zdej so bili taki, de je gospōda kmeta jezdarila, kmet ji je pa mogel kakor Lahu mirkoveca igrati in plesati. — Če mi reve pomislimo, odkod živež, obleka, bogastvo in varnost deželā pride, če ne posebno z Božjo pomočjo od kervavih žuljev in vedniga vpiranja siromaških rokodelcev in kmetov, kēr posebno kmet vse da, kar pridela in zredī, razlagati tega vam ni treba; če mi pomislimo, kako gerdo se večidel z nami obnaša, kadar mi čiste, snažne in zveste reči na prodaj prinesemo; dalje, kōliko moramo prenesti in preslišati, kadar prinesemo svoje odrajtala ali davke natanjko tisti dan in tisto uro, kakor nam je zapovedano bilo, pa nas proč z gerdo besedo in s kletvijo odžene, pridi — pravi — drugi dan, ali tretji, če pridemo — spet pravi — pobēri se, pridi ta dan, in potlej če se prestrašeni približamo, pravi, ali te je že spet hudič prinesel; oj, če to pomislimo, kako mile in vroče solze se morajo po naših potnih obrazih vtreniti! Revēž pa tisti, če nima okrogloga pri hiši, kmalo bi mu še vrata prodali. Kolikrat moramo po snegu, dežji, blatu, hudimu vremenu po hribih in dolinah zastoj capljati, v pisarnici nam pa vrata pokažejo, in srečen je, kterimu se s čevljem vūn ne pomaga; med tem časam pa zmirej sekacjon tēče. Ali je morebiti pri grajšinah in oskerbnikih kaj boljši? kteri še zraven priganjavce imajo, de nas kakor v Egiptovski sužnosti po herbtu ali še clo po glavi božajo? Sej naš cepce in batē imenujejo, ali se je čuditi, če cepce ali bat po svojim namenu tudi kakšnikrat vdari? — Vender tega Bog vari, v luknjo stakim! Radi bomo davke odrajtivali, in tudi, kar bo spoznano, tlako spolnovali, ali to vas prosimo, de bi saj radi denarje vzeli, kadar jih prinesemo, in de bi nas kakor svoje podložnike, kakor človeka, kakor svojiga po Božji podobi v edini namen vstvarjeniga brata sprejeli in ne več od nas tirjali, kakor kar vam grē. Zatorej ne moremo častiljiviga in učeniga gosp. Matija Majerja zadosti zahvaliti, ki so z gorečim srcem priporočevali, de naj se slovenski jezik v pisarnice vpelje, bomo saj tudi mi kaj razumeli, in saj tako gosposko dobili, ktera se slovenskiga ne sramuje in ktera bo saj kaj ljubezni do svojiga rodū imela! —

Lepo druŹtvo zoper terpinčenje žival, ktero nam lepe nauke daje in je že tudi veliko hasna prineslo, se je že zdavnej začelo, kaj pa, dragi! čakate, ali bi pa ne bilo še desetkrat bolj práv, ako bi se tudi druŹtvo zoper terpinčenje ljudi zjediniło? — Nekteri živino ljudēm enako štejejo in povzdigujejo, drugi pa ljudi še menj kot živino obraŹtajo; gospā psa po naročji nosi in gospod

bi dostikrat raji hlapca, kakor psa tepsti dal. Slišali smo od nekiga razsvitljenja tega stoletja, ali vender tega še ne vemo, v čim to razsvitljenje obstoji! — Častiljivi gospodje duhovni stare moŹe spoštujejo, zato pa tudi upanje in ljubezen do njih imamo; tam nam pa mlad fantalin, ki še peresa ne zna práv derŹati, gerdo odgovarja, nas kolne, se zadira, misleč, de v tem moŹtvo in častiljivost obstoji — oj takrat bi marsikteri izmed nas rad cepce bil, de bi pomlatil take spake; tode umni kmetje kaj taciga ne storimo, kēr nismo puntarji, ampak mirni podložniki gosposk in presvitliga Cesarja, ki nam bojo po storjeni obljudi naš stan, dozdej toliko zadergnjen, polajšali. Veliko, veliko nas še teŹi, vender za zdej zamolčimo, kēr vemo, de tudi drugi z nami veliko opraviti imajo. To Vas pa še enkrat prosimo, storite po svoji moči kaj za poboljšanje našiga zatertiga stanū.

Na prošnjo veliko kmetov in rokodelcov

Jelenčan.

Dopis iz Kanalske doline.

Nam se je veliko bati naših puntarskih mejakov, zatorej si naš kantonski komisār močno prizadevajo, nesrečo odverniti, s ktero nam razjezeni Benečan Źuga. Oni so napravili tudi narodno straŹo, ktera vedno na Kanalskim mostu čuje nad popotnikom, in so med kantonske podložnike naslednje pismo razglasili:

Kanalci!

„Vi ste veselja ostermeli, ko ste pervikrat od visoke sreče slišali, ki so jo ljudomili Ferdinand svojim podložnim narodom podarili. Pa kmalo ste razumeli veselo oznanilo, ktero naš rod v novo življenje vpelje — oznanilo očetove ljubezni, splošne bratovšnje in prave svobodnosti; zatorej se je vaš duh — zamaknjen v novorojeni svetlobi — dvignil k začetniku vsiga dobriga in krepostna hvaležnost je pred oltar vas vodila, izprositi z razvezanimi jeziki v edinim glasu nebeški blagoslov nad Avstrijskiga Visokiga Sina, ki je svojimu ljudstvu odperl sveti zaklad svoje serčno-milne ljubezni. — Vaše serce se je izlilo v veselne vriske „Slava našimu Cesarju“ in zveste množice soglasno petje se je razmivalo iz junaških pers po vašim krasno osvetljenim tergu na skalnatim bregu šumeče reke. Radovoljni so se vaši izvoljeni junaki vredevali v število narodne straŹe iz ljubezni do ustavniga Cesarja in ljube domovine, de bi se mir ohranil in pokoj, in de bi se utrdila vaša in vašiga naroda svobodnost; oni varjejo, sebe zatajivši, na življenje in smert, vaše pohištvo ptuje zlobe; zakaj vas straŹi priderzno tolovajstvo puntarskiga mejaka, kteriga pa tudi vi, kakor serčno-zvest TerŹačan in pravodušni Goričan le pomilujete, zmirej še pripravljeni, kadar enkrat njegova norost se umiri, kar Bog kmalo daj, drugej mu podati spokorjenimu prevzetniku na novo prijaznost svojo zaničevano svobodno roko.“

„Vas je tudi razŹalila divjost, ktero ste iz Krasa slišali, *) pa vaša slavna poštenost in omikano zadržanje naj bo unimu deŹelskimu madeŹu bratovsko zagrinjalo — vi hočete, ne togotni in grozivši se zoper postavo, ampak krotki in poterpeŹljivi boljši čase pričakovati.“ —

„Blagor vam — ki v tako cvetje in sadje kal svobodnosti izredite, vi, ki se vredni kaŹete Cesariskiga miliga ogleda na vašo podložno deŹelo, boste tudi vredni najdeni v veliki prihodnosti za mogočen zbor Nemških narodov, ter lejte! že se razgrinja vsred junaških rodov Germanije tribojarno bandero tako bliŹe, kakoršno še nikoli ni slovelo. Nji se že priklanajo, bledi od strahu, uni vladiki, ktere ji je bil nekdaŹ prevzetni KorŹičan v svoji kaznjeni častilakomnosti odpeljal in tisto roko vtrudil, ktera jo je sto in sto lēt častno nosila.

*) V Rihenbergu na Krasu so kmetje grajšinskiga oskerbnika spodili.